

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/91/2013
Identifikačné číslo spisu:	6013200610
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6013200610.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľa N. C., nar. XX. B. XXXX, bytom S., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Koľom, Hutnícka 1, 040 01 Košice, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 21Sd/230/2013-17 zo dňa 11. septembra 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 21Sd/230/2013-17 zo dňa 11. septembra 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 8. februára 2013 a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že týmto rozhodnutím odporkyňa podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok od 13.12.2012 v sume 316,30 Eur mesačne, zvýšený od 01.01.2013 na sumu 326,40 EUR mesačne; rozhodnutie odôvodnila invaliditou podľa § 29 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. a výpočtom sumy invalidného dôchodku z priemerného mesačného zárobku určeného z rozhodného obdobia za roky 2004 až 2008 podľa príslušných ustanovení zákona.

Krajský súd vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovateľovi bol rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 19.09.1992 priznaný čiastočný invalidný dôchodok. Jeho zdravotný stav bol dňa 08.04.2004 preskúmaný podľa § 263 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení so záverom, že bol uznaný za invalidného podľa § 71ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50%. Zdravotný stav navrhovateľa bol opätovne preskúmaný 12.09.2007 a odporkyňa

rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 5.10.2007 konštatovala, že aj naďalej spĺňa podmienku nároku na čiastočný invalidný dôchodok podľa § 37 zákona č. 100/1988 Zb. a nárok na jeho výplatu v sume určenej podľa predpisov účinných do 31.12.2003, vrátane zvýšenia prislúchajúceho k dôchodku podľa § zákona č. 461/2003 Z.z. Po ďalšom posúdení zdravotného stavu navrhovateľa pri kontrolnej lekárskej prehliadke dňa 13.12.2012 odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X - II. z 08.02.2013 rozhodla o priznaní invalidného dôchodku v sume 316,30 € mesačne, zvýšenej od 01.01.2013 na sumu 326,40 €. Navrhovateľ s takto vypočítanou sumou priznaného invalidného dôchodku nesúhlasil s tým, že podľa jeho názoru mal byť dôchodok upravený o výšku valorizácie podľa jednotlivých rokov za obdobie od roku 2004 do roku 2012.

Krajský súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že odporkyňa vydala napadnuté rozhodnutie v súlade s platnou a účinnou právnou úpravou. Stotožnil sa s jej názorom, že za obdobie rokov 2004 až 2012 bolo možné realizovať zvýšenie invalidného dôchodku len v súlade s § 82 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. Navrhovateľovi nebol v období od roku 2004 do 2012 vyplácaný plný invalidný dôchodok, preto nie je možné zvýšiť jeho dôchodok o všetky sumy, o ktoré sa v jednotlivých rokoch na základe ustanovenia § 82 a jednotlivých opatrení zvyšovali dôchodkové dávky. Súd preto dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné ako zákonné potvrdiť. Nepriznanie náhrady trov konania krajský súd odôvodnil neúspechom navrhovateľa v konaní.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním z dôvodu, že rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol v ňom, že záver prvostupňového súdu považuje za zjednodušený a nesprávny a pri výpočte invalidného dôchodku došlo k porušeniu jeho ústavného práva podľa článku 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na primerané hmotné zabezpečenie pri nespôsobilosti na prácu. Odporkyňa pri výpočte invalidného dôchodku pristúpila k uplatneniu postupu podľa zákona č. 306/2002 Z. z. iba na základe extenzívneho výkladu platnej právnej úpravy. V období rokov 2004 až 2012 mu bol vyplácaný invalidný dôchodok, ktorý bol každoročne valorizovaný. Preto sa dožadoval uplatnenia takého postupu pri výpočte invalidného dôchodku, ktorým po základnom výpočte podľa § 30 a nasl. zákona č. 100/1988 Zb. a uplatnení postupu podľa zákona č. 306/2002 z. z. bude takto vypočítaný dôchodok následne zvýšený za obdobie rokov 2004 až do 2013. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zruší predmetné rozhodnutie odporkyne a vec jej vráti na ďalšie konanie s tým, že pri vydaní nového rozhodnutia výpočet invalidného dôchodku bude zohľadňovať aj všeobecný rast, resp. zvýšenie dôchodkov za obdobie rokov 2004 až 2013. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania vrátane trov odvolacieho konania podľa pripojeného vyčíslenia.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že odvolacie dôvody nepovažuje za opodstatnené. V súlade s § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. sa zvyšujú dôchodkové dávky, ktoré sú vyplácané. Invalidný dôchodok bol navrhovateľovi priznaný od 13. decembra 2012, zvýšenie od roku 2004 do roku 2012 preto nie je možné a zvýšenie bolo vykonané v súlade s platnými právnymi predpismi. Uviedla, že trvá na vecnej správnosti svojho rozhodnutia a preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa vyhovieť nemožno.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 8. februára 2013, ktorým podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. a podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok od 13. decembra 2012 v sume 316,30 EUR mesačne, zvýšený od 1. januára 2013 na sumu 326,40 Eur mesačne. Navrhovateľ nesúhlasí s jeho výškou, resp. spôsobom výpočtu, pretože má za to, že odporkyňa mala pri výpočte invalidného dôchodku postupovať podľa § 263a ods. 1 písm. b/ zákona a zohľadniť jeho zvýšenie každoročne od roku 2004 až do roku 2012 tak, ako mu priznaný a vyplácaný bývalý čiastočný invalidný dôchodok valorizovala na základe osobitných predpisov. Namietal, že od roku 2004 už neboli prijímané osobitné

predpisy tak, ako pred rokom 2004 každoročne, naposledy zákonom č. 306/2002 Z. z., čo v jeho prípade znamenalo „zakonzervovanie“ výšky invalidného dôchodku podľa stavu k 01.01.2004.

Odvolací súd sa po preskúmaní rozhodnutia odporkyne stotožnil so záverom krajského súdu, že preskúmané rozhodnutie odporkyne bolo vydané v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi, a je preto zákonné. Zvyšovanie dôchodkových dávok upravuje ustanovenie § 82 zákona č. 461/2003 Z.z., podľa ktorého sa zvyšovanie priznáva k vyplácanému dôchodku, pričom zvýšenie nie je možné priznať spätne. Teda k invalidnému dôchodku priznanému k 13. decembru 2012 nemožno priznať spätne zvýšenie za roky 2004 až 2012. Odvolací súd nepovažoval za opodstatnenú námietku navrhovateľa, že rozhodnutie odporkyne vychádza z extenzívneho výkladu platnej právnej úpravy, pretože požiadavka navrhovateľa na úpravu dôchodku (jeho zvýšenie) za roky 2004 až 2012 nemá oporu v zákonnej úprave a nemožno ju vyvodiť ani z čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý zakotvuje všeobecne právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, ktoré však musí mať podklad v účinnej zákonnej právnej úprave. Navyše neústavnosť určitej právnej úpravy by mohol skonštatovať iba ústavný súd; pokiaľ sa tak nestane, všeobecné súdy sú zákonmi viazané.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňa na náhradu trov nemá zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.